

GEZAMENLIJK PERSBERICHT

MENSENRECHTENORGANISATIES UITEN HUN ZORGEN OVER HET ONMIDDELLIJKE RISICO OP UITZETTING VAN DE RUSSISCHE OORLOGSBESTRIJDER MAKSIM KUZMIN

NAAR DE RUSSISCHE FEDERATIE

30 maart 2026

De ondergetekende organisaties spreken hun ernstige bezorgdheid uit over het onmiddellijke risico van uitzetting van Maksim Kuzmin naar Rusland, nu hij op 2 april 2026 opnieuw – en waarschijnlijk voor de laatste keer – voor de regionale administratieve rechtbank in Kaunas, Litouwen, moet verschijnen.

Maksim Kuzmin is een Russisch staatsburger uit Kaliningrad en een reserveofficier die weigerde de illegale agressieoorlog in Oekraïne te steunen en zich ging bezighouden met anti-oorlogsactiviteiten, waardoor hij uiteindelijk gedwongen werd zijn land te ontvluchten en bescherming in het buitenland te zoeken. **Hij vroeg bescherming aan in Litouwen, waar hij is uitgeroepen tot een bedreiging voor de nationale veiligheid, waardoor hij in direct gevaar verkeert.**

Achtergrond

Na het begin van de grootschalige Russische invasie van Oekraïne in februari 2022 veroordeelde Maksim Kuzmin de oorlog publiekelijk en besloot hij Rusland definitief te verlaten.

Van 1995 tot 2000 studeerde hij aan de Militaire Ingenieursacademie. Na zijn afstuderen diende hij een jaar bij de bouwadministratie van het Militaire District Moskou, waar hij werkte aan de bouw van woningen voor militair personeel. In 2002 verliet hij het leger en werkte hij vervolgens meer dan twintig jaar in de civiele bouwsector en in het bedrijfsleven.

In november 2022 verhuisde hij met zijn gezin naar Litouwen en vroeg hij een verblijfsvergunning aan.

Beslissingen van de migratieautoriteiten en gerechtelijke procedures

De Litouwse migratiedienst weigerde hem een verblijfsvergunning te verlenen en verklaarde hem een bedreiging voor de nationale veiligheid, daarbij verwijzend naar zijn opleiding aan een militaire academie van meer dan twintig jaar geleden.

Maksim Kuzmin vocht deze beslissing aan voor de rechter en won de zaak: de rechtbank vernietigde zowel het uitzettingsbevel als het inreisverbod. Het Hooggerechtshof van Litouwen bekrachtigde deze uitspraak vervolgens.

Ondanks deze beslissingen werd hij in 2023 aangehouden en moest hij asiel aanvragen om een dreigende uitzetting naar Rusland te voorkomen.

In 2024 weigerde de migratiedienst opnieuw om Maksim Kuzmin asiel te verlenen en gelastte zijn uitzetting naar de Russische Federatie, ondanks eerdere rechterlijke uitspraken waarin was vastgesteld dat hij geen bedreiging vormt voor de nationale veiligheid.

In januari 2026 diende hij klachten in bij het Openbaar Ministerie, het Ministerie van Binnenlandse Zaken en andere Litouwse overheidsinstellingen, met het argument dat uitzetting naar Rusland zijn veiligheid in gevaar zou brengen vanwege zijn anti-oorlogshouding en zijn status als reserveofficier.

Maatschappelijke betrokkenheid in Litouwen

Tijdens zijn verblijf in Litouwen is Maksim Kuzmin actief betrokken geweest bij het openbare leven. Hij organiseerde een hardloopgemeenschap en hielp bij de lancering van het internationale parkrun-project in Vilnius. Volgens de organisatoren trokken deze evenementen duizenden

sporttoeristen naar de stad. Hij heeft ook deelgenomen aan anti-oorlogsdemonstraties en sportieve liefdadigheidsevenementen ter ondersteuning van Russische oorlogswegeraars, evenals aan fondsenwervingsinitiatieven om Oekraïne te helpen.

Oproep tot internationale bescherming

De ondergetekende organisaties zijn verontrust omdat Maksim Kuzmin een consequente en oprechte gewetensbezwaarde is tegen oorlog, en er dan ook gegronde redenen zijn om aan te nemen dat hij, indien hij wordt teruggestuurd naar de Russische Federatie, zou kunnen worden gemobiliseerd en gedwongen om te vechten in de oorlog tegen Oekraïne, waar hij onder dreiging van geweld of zware straffen zou kunnen worden gedwongen deel te nemen aan oorlogsmisdaden. Tijdens zijn verblijf in Litouwen heeft hij geen enkele aanleiding gegeven om te veronderstellen dat hij de misdadige oorlog van Rusland tegen Oekraïne steunt.

Wij roepen daarom op tot onmiddellijke internationale bescherming voor Maksim Kuzmin.

Oproep aan de Litouwse rechtbank

In het licht van het bovenstaande verzoeken wij de rechtbank respectvol om:

- * alle omstandigheden van de zaak zorgvuldig te onderzoeken;**
- * rekening te houden met eerdere rechterlijke uitspraken waarin wordt bevestigd dat Maksim Kuzmin geen bedreiging vormt voor de nationale veiligheid;**
- * rekening te houden met het reële risico van mobilisatie en vervolging mocht hij naar Rusland worden uitgezet;**
- * te zorgen voor naleving van internationale verplichtingen met betrekking tot de bescherming van vluchtelingen en mensenrechten;**
- * Maksim Kuzmin de mogelijkheid te bieden om internationale bescherming te verkrijgen.**

Wij herinneren eraan dat de bescherming van personen die weigeren deel te nemen aan een agressieoorlog – die in strijd is met het internationaal recht en misdaden tegen de menselijkheid inhoudt – en van personen die het mensenrecht op gewetensbezwaar tegen militaire dienst uitoefenen, is voorgeschreven door het internationaal recht inzake de mensenrechten en de internationale normen.

Ten slotte roepen wij de Litouwse autoriteiten op om zich volledig aan te passen aan de internationale normen en de UNHCR-richtlijnen inzake internationale bescherming nr. 10[1] naar behoren ten uitvoer te leggen.

Ondertekenende organisatie (in alfabetische volgorde)

1. Aktionsgemeinschaft Dienst für den Frieden (AGDF) – Germany
2. Association of the Greek Conscientious Objectors – Greece
3. Associazione Good Samaritan – Italy
4. Center for Encounter and active Non-violence – Austria
5. Center on Conscience & War – USA
6. Centro Gandhi di Ivrea – Italy
7. Community of Christ, British Isles Mission Center – United Kingdom
8. Connection e.V.
9. Conscientious Objection Watch – Turkey
10. Coordination des Associations et des Particuliers pour la Liberté de Conscience – France
11. European Bureau for Conscientious Objection (EBCO)
12. Fellowship of Reconciliation – USA
13. FemArtAct Social Cooperative – Greece
14. FOR India (Indian branch of IFOR) – India
15. FOR Zimbabwe (Zimbabwean branch of IFOR) – Zimbabwe

16. German Peace Society-United War Resisters (DFG-VK) – Germany
17. Giuristi Democratici – Italy
18. Initiative for Conscientious Objection in Cyprus – Cyprus
19. INNATE – Ireland
20. Institute of Peace and Law – Ukraine
21. International Fellowship of Reconciliation (IFOR)
22. International Peace Bureau (IPB)
23. Internationale der Kriegsdienstgegner*innen (IDK)
24. Internationaler Versöhnungsbund (Austrian branch of IFOR) – Austria
25. Kerk en Vrede – Netherlands
26. Mesarvot – Israel
27. MIR Italy (Italian branch of IFOR) – Italy
28. MIR-France (French branch of IFOR) – France
29. Our House – Belarus & Lithuania
30. Peace Movement of Leuven – Belgium
31. Pressenza International - Press Agency for Peace and Nonviolence
32. Stop Fuelling War, Cesser d'alimenter la guerre – France
33. Stoparmy Movement – Russia
34. Un ponte per – Italy
35. Vrede vzw – Belgium
36. Vredesactie – Belgium
37. War Resisters' International (WRI)
38. World Without War – South Korea

[1] <https://www.unhcr.org/media/guidelines-international-protection-no-10-claims-refugee-status-related-military-service>